Australian Government
Department of Health

Coronavirus disease (COVID-19)

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပှၤအိၣ်ဆိးလၢသးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်အလီၢ်,အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်ဒီးပှၤလဲၤအိၣ်သကိးတၢ်တဖၣ်

ပှၤသးပှၢ်တဖၣ်အိၣ်လၢတၢ်လီၤပျံၤအါလၢအဂီၢ်ခံမံၤလၢာ်လၢအတၢ်ကဒိးန့ၢ်COVID-19ဒီးဆူးဆါထီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်ဒ်တၢ်အစၢတခါအသိးန့ၣ်လီၤ.မူဒါခိၣ်တဖၣ်, ပှၤမၤ
တၢ်ဖိ,ဟံၣ်ဖိဃီဖိ,တံၤသကိးတဖၣ်ဒီးပှၤအိၣ်ဆိးလၢတၢ်လီၢ်တဖၣ်ကလိၣ်မၤသကိးတၢ်တပူၤဃီလၢတၢ်ကဒီသဒၢပပှၤတဝၢဖိလၢအဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသ့ညီညီဖိတဖၣ်န့ၣ် လီၤ.

ဒ်သိးတၢ်ကဒီသဒၢသးပှၢ်တဖၣ်အဂီၢ်,တၢ်ဖိၣ်ဃံးအသိလၢတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဝဲဒၣ်သးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အလီၢ်အကျဲတဖၣ်တၢ်ဟ်လီၤဃာ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အံၤအရှ ဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢပှၤမၤတၢ်ဖိ,ပှၤဟဲအိၣ်သကိးတဖၣ်ဒီးပှၤမၤတၢ်ဖိလၢအဟဲမၤတၢ်တစိၢ်တလီၢ်တဖၣ်ကွၢ်ထွဲတၢ်လၢအကမၤလီၤတံၢ်အတၢ်အိၣ်ယံၤဒီးသးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟု ကယာ်အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအလီၢ်အကျဲတဖၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးCOVID-19အခါန့ၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်ကြၢးကွၢ်ဟုၣ်အနီၢ်ကစၢ်အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဘူးဘူး တံၢ်တံၢ်,ဒီးကဘၣ်တၢ်မၢအဝဲသ့ၣ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတံၢ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်အိၣ်သးတချုးနာ်လီၤတၢ်သူၣ်ထီၣ်တဖျၢၣ်အပူၤ အခါန့ၣ်လီၤ.

ပှၤအိၣ်ဆိးလၢတၢ်လီၢ်တဖၣ်

ဒ်ပှၤတဝၢဖိခဲလၢာ်အသိး,ပှၤလၢအအိၣ်ဆိးလၢသးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအလီၢ်အကျဲတဖၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါအကါဒိၣ်တခါလၢတၢ်ကမၤတၢ် လၢအကဒီသဒၢလီၤအဝဲသ့ၣ်အနီၢ်ကစၢ်အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်မၤတၢ်ကဆဲ့ကဆိုအလုၢ်အလၢ်လၢအဂ့ၤဒီးတၢ်အိၣ်ယံၤဒီးပှၤအဂၤတဖၣ်အမဲာ်ညါ, တၢ်ဖိၣ်ဃံးဟ်ပနီၣ်လၢတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးသးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အလီၢ်အကျဲတဖၣ်ကအိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.ကရူၢ်ဖးဒိၣ်အတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးတဖၣ်, တၢ်ဟ်ဖှိၣ်ထီၣ်သးတဖၣ်,တၢ်လဲၤကသုၣ်လၢတၢ်ချ့ၢတဖၣ်န့ၣ်တၢ်ကသုးယံၤထိၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤအိၣ်ဆိးဖဲတၢ်လီၢ်အံၤတဖၣ်တၢ်ကဘၣ်ဆိၣ်ထွဲအီၤလၢအကအိၣ်ဘျးစဲအသးဒီးအဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီးတံၤသကိးတဖၣ်ခီဖျိလီတဲစိဒီးတၢ်ဂီၤမူအတၢ်ကိးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်ဒီးCOVID-19အတၢ်ဆါပနိၣ်တဖၣ်အခါန့ၣ်,နကဘၣ်တၢ်ဟ်လီၤဆီနၤဒီးပှၤအဂၤလၢအအိၣ်ဆိးလၢတၢ်လီၢ်တဖၣ်ဒီးထံၣ်လိာ်သးဒီးပှၤဟဲအိၣ်သ ကိးတဖၣ်တသ့ဘၣ်.တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်ဒီးလီၢ်အိၣ်လီၢ်ဆိးတၢ်ကဟုကယာ်အပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ကဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဒီးတၢ်ကဟုကယာ် ဖဲနဘၣ်တၢ်ဟ်လီၤဖျိၣ်နၤအခါဆူညါန့ၣ်လီၤ.ဖဲနမ့ၢ်ကလိၣ်ဟးထီၣ်လၢနဒၢးအပူၤန့ၣ်, အဒိဒ်လၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အဂီၢ်,နကလိၣ်ကးဘၢနမဲာ်သဉ်ဒီး နိၣ်ကျၢၢ်ဘၢမဲာ်လၢတၢ်သူအီၤဖဲတၢ်ကူးကွဲးတၢ်အခါတဘ့ၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ကဟ့ၣ်လီၤနၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤအိၣ်ဆိးလၢတၢ်လီၢ်အံၤလၢအဆူၣ်အချ့တဖၣ်တလိၣ်သိးဝဲဒၣ်နိၣ်ကျၢၢ်ဘၢမဲာ်တဘ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟဲအိၣ်သကိးတၢ်တဖၣ်

ပှၤဟဲအိၣ်သကိးတၢ်တဖၣ်လၢအဟဲက့ၤကဒါလၢအတၢ်လဲၤဆူထံဂုၤကီၢ်ဂၤမ့တမ့ၢ်န့ၢ်အိၣ်ဘူးဘၣ်ဒီးပှၤတဂၤလၢတၢ်တဲလီၤတံၢ်လၢအအိၣ်ဒီးCOVID- 19ဖဲလၢအပူၤကွံာ်၁၄သီန့ၣ်ဟဲအိၣ်သကိးသးပှၢ်တၢ်ကဟုကယာ်ကွၢ်ထွဲတၢ်အလီၢ်အကျဲတသ့ဘၣ်.ဒ်န့ၣ်အသိးပှၤလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်လိၤကိၢ်,ကလံၤကျိၤအတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအပနီၣ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်ပှၤလၢတန့ၢ်ဆဲးဘၣ်တိးကွ့အကသံၣ်ဒီသဒၢန့ၣ်ဟဲအိၣ်သကိးတသ့ဘၣ်.

စးထိၣ်လၢလါမ့ၤ၁သီန့ၣ်,နကဘၣ်ဆဲးနတၢ်ဘၣ်သမူာ်အကသံၣ်ဒီသဒၢလၢတၢ်ကလဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်သးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၤအိၣ်သကိးတဖၣ်ကဘၣ်ဖုၣ်,ဒီးထံၣ်လိာ်သးလၢပှၤအိၣ်ဆိးတၢ်အဒၢး,တၢ်ချ့ၢ,မ့တမ့ၢ်တၢ်လီၢ်လၢတၢ်ဟ်ပနီၣ်ဃာ်အီၤလီၤလီၤဆီဆီအလီၢ်(တဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၢ်လၢ ပှၤ
အါဂၤသူသကိးအီၤအလီၢ်န့ၣ်ဘၣ်).

ပှၤအိၣ်ဆိးလၢတၢ်လီၢ်အံၤတဂၤစှာ်စှာ်န့ၣ်,တဘျီန့ၣ်အိၣ်ဒီးပှၤဟဲအိၣ်သကိးတၢ်အါန့ၢ်ခံဂၤတသ့ဘၣ်,တၢ်အံၤဟ်ဃုာ်ကသံၣ်သရၣ်တဖၣ်,ဒီးပှၤဟဲအိၣ်သကိးတၢ်ကဘ ၣ်မ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအသးနံၣ်အိၣ်၁၆နံၣ်ဒီးမ့မ့ၢ်လၢဖိသၣ်လၢအသးနံၣ်အိၣ်၁၆နံၣ်ဆူအဖီလာ်တဖၣ်တၢ်တပျဲအီၤဘၣ်,ဘၣ်ဆၣ်ထဲဒၣ်လၢတၢ်အိၣ်သးလီၤဆီတ ဖၣ်အပူၤဓိၤတၢ်ကပျဲအီၤန့ၣ်လီၤ.

ပှၤဟဲအိၣ်သကိးတၢ်ခဲလၢာ်ကလိၣ်သ့အစုတဖၣ်တချုးနာ်လီၤဒီးဟးထိၣ်လၢပှၤအိၣ်ဆိးတၢ်တဂၤအဒၢးအပူၤဒီးတၢ်ကဟ့ၣ်သဆၣ်အီၤလၢတၢ်ကမၤတၢ်အိၣ်ယံၤလိာ်သ းတ
ဂၤဒီးတဂၤတသ့ဖဲအသ့,ဟ်ဃုာ်ကအိၣ်ယံၤလိာ်သးဖဲတမုာ်တလၤအခါန့ၣ်လီၤ.

မူဒါခိဉ်တဖဉ်ဒီးပှၤမၤတၢ်ဖိ

ပဒိဉ်ဘိးဘဉ်ရၤလီၤဝဲဒၣ်လၢသးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အလီၢ်အကျဲတဖဉ်ကြၢးပလီၢ်ပဒီအသးဒိဉ်ဒိဉ်ကလဲာ်လၢတၢ်ကဟ်ပှၤအိဉ်ဆိးတဖဉ်ပူၤဖျဲးဒီးCOVID-19 နူၣ်လီၤ.တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့အပှၤမၤတၢ်ဖိကကွၢ်ဟုဉ်တၢ်ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်နူၣ်လီၤ,ပှၤအိဉ်ဆိးလၢအမ့ၢ်ပှၤအသိမ့တမ့ၢ်ပှၤလၢအဟဲကဲ့ၤကဒါတဖဉ်တၢ်ကသမံ
သမိးအီၤတချုး
အနုာ်လီၤဒီးတၢ်ဆဲးလီၤမံၤဒီးတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျၢအကျိၤအကွာ်လၢအဂၤတဖဉ်တၢ်ကသူအီၤလၢတၢ်ကရှဲပှ်းပတီၢ်တဖဉ်လၢတၢ်ကဘဉ်မၤအီၤလၢတၢ်ကဒီသဒၢပှၤအိဉ်
ဆိးတ
ဖဉ်အတၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့နူၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကမၤအါထိဉ်ပှၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ်အိဉ်ဝဲဒၣ်လၢပှၤဟ့ဉ်သးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်တၢ်အဂီၢ်,ပဒိဉ်အံၤမၤလီၤကဆှဉ်ထံဂုၤကီၢ်ဂၤကွဲဖိ
အဘံဉ်စဉ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤ
အတၢ်အိဉ်သးတဖဉ်လၢသးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အလီၢ်အကျဲတဖဉ်ဒီးပှၤလၢအဟ့ဉ်ဟံဉ်ပူၤဃီပူၤတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်တဖဉ်အဂီၢ်နူၣ်လီၤ.တၢ်အံၤ
ကပျဲထံဂုၤကီၢ်ဂၤကွဲဖိမၤလိအသးလၢအကကဲပှၤကွၢ်ထွဲပှၤဆါတဖဉ်ဒီးသးပှၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်အပှၤမၤတၢ်ဖိလၢအဂၤတဖဉ်လၢ
အကမၤတၢ်အါန့ၢ်ခံနွံအနၣ်ရံၣ်၄၀နူၣ်လီၤ.ကတီၢ်အံၤလၢအီးစ□
တ့လယါအပူၤထံဂုၤကီၢ်ဂၤကွဲဖိမၤလိအသးလၢအကကဲပှၤကွၢ်ထွဲပှၤဆါတဖဉ်အိဉ်ဝဲဒၣ်၂၀,၀၀၀ဂၤနူၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ပမၤစၢၤဒီသဒၢကရိဉ်နဉ်တၢ်ဆါဃၢ်အတၢ်ရၤလီၤအသးသ့လၢကျဲဒ်လဲဉ်.

မၤတၢ်ကဆဲ့ကဆိုအလုၢ်အလၢ်လၢအဂ့ၤဒ်သိးတၢ်သ့စုဖဲတၢ်ကဆဲဒီးကူးဝံၤအလီၢ်ခံနူၣ်မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၤကတၢၢ်လၢတၢ်ကဒီသဒၢထီဒါတၢ်ဆါအဃၢ်အါတက့ၢ်နူၣ်လီၤ.န□
ကၢး–

- သ့ကဆိုနစုတဖဉ်ခဲအံၤခဲအံၤဒီးချါသိဒီးထံ,ဟ်ဃုာ်တချုးအီဉ်တၢ်ဒီးဖဲအီဉ်တၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ,ဒီးဖဲလဲၤထီဉ်တၢ်ဟးလီၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံနူၣ်လီၤ.
- ကးဘၢဃာ်နတၢ်ကူးဒီးတၢ်ကဆဲ,စူးကွံာ်စးခိထံးရှူတဖဉ်ဒီးသ့ကဆိုကွံာ်နစုတဖဉ်,ဒီး
- ပဒ့ၢ်ဟးဆုံးတၢ်ထိးဘူးအိဉ်ဘူးဘဉ်ဒီးပှၤအဂၤတဖဉ်(ဖဲမ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘဉ်အိဉ်စီၤစုၤယံၤဒီးပှၤကညီတဖဉ်၁.၅မံထၢဉ်တက့ၢ်.)

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါအဂီၢ်

ဖဲကရိဉ်နဉ်တၢ်ဆါဃၢ်ကဲတၢ်လီၤဘဉ်ယိဉ်အခါ,တၢ်အံၤအရှဒိဉ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကသ့ဉ်နီဉ်လၢပှၤအါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်နဲဉ်ဖျါထိဉ်တၢ်ဆါအပနီဉ်တဖဉ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒ်သိးတၢ် လီၤကိၢ်,တၢ်ကူး,ကိာ်ယူၢ်ဆါမ့တမ့ၢ်တၢ်လီၤဘုံးလီၤတီၤတဖဉ်တၢ်အိဉ်သးအိဉ်အါလၢကဆါထိဉ်ဒီးတၢ်ဘဉ်တမှာ်မ့တမ့ၢ်ကလံၤကျိၤအတၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢအဂၤတဖဉ် နူၣ်လီၤ–တမ့ၢ်COVID-19ဘဉ်.

လၢတၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖး,တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢခံကတၢၢ်တဖဉ်အဂီၢ်,လဲၤဘဉ်ဆူwww.health.gov.auနူၣ်တက့ၢ်.

ကိးဘဉ်ထံကီၢ်ကရိနဉ်တၢ်ဆါအဃၢ်အလီကျိၤမၤစၢၤတၢ်လၢ၁၈၀၀၀ ၂၀၀၈၀နူၣ်တက့ၢ်.အမၤတၢ်တသီ၂၄နၣ်ရံၣ်,တနွံနွံသီလၢာ်နူၣ်လီၤ.ဖဲနမ့ၢ်သံကွၢ်တၢ်ဘဉ်ဃးတၢ် ကျိးထံမ့တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤကျိးထံအတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖဉ်အခါ,ကိးဘဉ်၁၃၁၄၅၀တက့ၢ်.

လီတဲစိနီၢ်ဂံၢ်လၢကီၢ်စဲဉ်မ့တမ့ၢ်ဟီဉ်ကဝီၤလီၤဆီတဘ့ဉ်စှာ်စှာ်အကမျၢၢ်တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့အတၢ်ကရၢကရိနူၣ်အိဉ်ဝဲဒၣ်ဖဲwww.health.gov.au/state-territory-contactsနူၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်အိဉ်ဒီးတၢ်ဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဃးနတၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့အခါနူၣ်,ကတိၤတၢ်ဒီးကသံဉ်သရဉ်တဂၤတက့ၢ်.